

Bruxelles, 21. ožujka 2018.
(OR. en)

7407/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0060 (COD)**

**JAI 246
JUSTCIV 70
EF 86
EJUSTICE 19
ECOFIN 271
DRS 16
COMPET 177
EMPL 121
SOC 161
CODEC 429
IA 73**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	14. ožujka 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 134 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu minimalnog pokrića gubitka za neprihodujuće izloženosti

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 134 final.

Priloženo: COM(2018) 134 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.3.2018.
COM(2018) 134 final

2018/0060 (COD)

Prijedlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu minimalnog pokrića gubitka za
neprihodujuće izloženosti**

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2018) 73 final} - {SWD(2018) 74 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj je Prijedlog važan dio rada na jačanju europske ekonomske i monetarne unije. Integriraniji finansijski sustav povećat će otpornost ekonomske i monetarne unije na nepovoljne šokove jer će se olakšati prekogranična podjela rizika s privatnim sektorom i istovremeno smanjiti potreba za podjelom rizika s javnim sektorom. Kako bi se postigli ti ciljevi, EU sada mora dovršiti bankarsku uniju i pripremiti temelje za uniju tržišta kapitala. U Komunikaciji Komisije od 11. listopada 2017.¹ utvrđeni su daljnji koraci za dovršetak bankarske unije usporednim promicanjem smanjenja i podjele rizika, kao dio plana za jačanje ekonomske i monetarne unije koji je Komisija utvrdila 6. prosinca 2017.²

Rješavanje problema visokih razina loših kredita i neprihodujućih izloženosti³ i njihova mogućeg akumuliranja u budućnosti važan je dio napora koje Unija ulaže kako bi dodatno smanjila rizike u bankarskom sustavu i omogućila bankama da se usredotoče na kreditiranje poduzeća i građana. Stalne rasprave u Vijeću potvrđuju da je dodatni napredak u rješavanju problema loših kredita ključan za dovršetak bankarske unije, što je glavni prioritet u programu čelnikâ.

Visoke razine loših kredita mogu negativno utjecati na rezultate banaka na dva glavna načina. Prvo, loši krediti banchi stvaraju manje prihoda od prihodajućih kredita i time smanjuju njezinu profitabilnost te mogu prouzročiti gubitke koji smanjuju njezin kapital. U najtežim slučajevima ti učinci mogu ugroziti održivost banke, što ima potencijalne posljedice za finansijsku stabilnost. Drugo, loši krediti zahtijevaju mobilizaciju znatnih resursa banke, i ljudskih i finansijskih. Time se smanjuje bankovna sposobnost kreditiranja, među ostalim i malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi).

Smanjena ponuda kredita posebno pogoda MSP-ove jer se oni mnogo više oslanjaju na bankovno kreditiranje od većih poduzeća, što pak utječe na gospodarski rast i otvaranje radnih mesta. Bankovno kreditiranje često je preskupo, a finansijska kriza iz 2008. ozbiljno je utjecala na opseg bankovnog kreditiranja MSP-ova. To ograničava razvoj i rast MSP-ova.

Jedan od temelja dobrog funkcioniranja unije tržišta kapitala⁴ su i dobro razvijena sekundarna tržišta za loše kredite. Jedan od glavnih ciljeva Komisijina prioriteta uspostave unije tržišta kapitala osiguravanje je novih izvora financiranja za poduzeća iz EU-a, a posebno MSP-ove i

¹ Komunikacija Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o dovršetku bankarske unije, COM(2017) 592 final, 11.10.2017.

² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću i Europskoj središnjoj banci – Daljnje mjere za dovršetak europske ekonomske i monetarne unije: plan, COM(2017) 821 final, 6.12.2017.

³ Neprihodujuće izloženosti uključuju loše kredite, neprihodujuće dužničke vrijednosne papire i neprihodujuće izvanbilančne stavke. Loši krediti čine najveći dio neprihodajućih izloženosti i taj se izraz obično upotrebljava kao *pars pro toto*. Loši krediti oni su krediti kod kojih dužnik ima poteškoća pri izvršavanju predviđenih plaćanja kamata ili glavnice. Kada su plaćanja dospjela više od 90 dana ili se procijeni da dužnik vjerojatno neće otplatiti kredit, on se klasificira kao loš kredit.

⁴ Komunikacija Europske komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Dovršetak unije tržišta kapitala do 2019. – vrijeme je za brže ostvarivanje rezultata, COM(2018) 114.

inovativna poduzeća koja brzo rastu. Iako je projekt unije tržišta kapitala usmjeren na olakšavanje pristupa nebankovnom financiranju poduzećima iz EU-a i njegovu diversifikaciju, u njemu se priznaje i važna uloga banaka u financiranju gospodarstva EU-a. Stoga je jedno od područja rada na uniji tržišta kapitala usmjerenog na jačanje kapaciteta banaka za kreditiranje poduzeća, među ostalim jačanjem njihove sposobnosti za povrat vrijednosti od kolaterala pruženog za osiguranje kreditâ.

Problem visokih razina loših kredita mora se riješiti sveobuhvatnim pristupom. Iako su za rješavanje problema visokih razina loših kredita i dalje prvenstveno odgovorne banke i države članice⁵, postoji i jasan interesa EU-a u pogledu smanjenja postojećih razina loših kredita i sprečavanja njihova pretjeranog akumuliranja u budućnosti s obzirom na međusobnu povezanost bankarskog sustava EU-a, a posebno bankarskog sustava u europodručju. Konkretno, postoji mogućnost znatnih učinaka prelijevanja iz država članica s visokom razinom loših kredita na gospodarstvo EU-a u cijelini, i u smislu finansijske stabilnosti i u smislu gospodarskog rasta.

Potreba za odlučnim i sveobuhvatnim mjerama prepoznata je u „Akcijskom planu za rješavanje problema loših kredita u Europi”, koji je Vijeće ECOFIN odobrilo 11. srpnja 2017. U tom akcijskom planu utvrđuje se sveobuhvatni pristup koji je usmjeren na kombinaciju komplementarnih mjera politike u četiri područja: i. nadzor i regulacija banaka, ii. reforma okvirâ za restrukturiranje, nesolventnost i povrat duga, iii. razvoj sekundarnih tržišta za imovinu umanjene vrijednosti i iv. poticanje restrukturiranja bankarskog sustava. Mjere u tim područjima trebalo bi donositi na nacionalnoj razini te po potrebi na razini Unije. Neke će mjere imati snažniji učinak na procjenu rizika koju banke provode u postupku odobravanja kredita, dok će se drugima poticati brzo prepoznavanje loših kredita i bolje upravljanje njima, a dodatnim će se mjerama povećati tržišna vrijednost tih loših kredita. Te se mjere međusobno nadopunjaju i ne bi bile dovoljno učinkovite da se provode zasebno.

Ovaj Prijedlog, zajedno s ostalim mjerama koje Komisija predlaže, te mjere jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM) i Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) ključni su elementi tih napora. Kombiniranjem nekoliko mjera koje se nadopunjuju Komisija pomaže stvoriti odgovarajuće okružje kako bi banke mogle riješiti problem loših kredita u svojim bilancama i smanjiti rizik budućeg akumuliranja loših kredita.

Banke će morati odvojiti dostatna sredstva kad novi krediti postanu loši, čime će se stvoriti odgovarajući poticaji za rješavanje problema loših kredita u ranoj fazi i izbjegći preveliko akumuliranje loših kredita.

Ako krediti postanu loši krediti, djelotvorniji mehanizmi izvršenja za osigurane kredite omogućit će bankama da riješe problem loših kredita, uz primjenu odgovarajućih zaštitnih mjera za dužnike.

Ako razine loših kredita ipak postanu previsoke, što je trenutačno slučaj u nekim bankama i nekim državama članicama, banke će ih moći prodati drugim subjektima na djelotvornim, konkurentnim i transparentnim sekundarnim tržištima. Nadzorna tijela pri tom će ih usmjeravati na temelju svojih postojećih ovlasti koje vrijeđe posebno za banke, takozvanih ovlasti iz stupa 2. na temelju Direktive o kapitalnim zahtjevima⁶. Ako loši krediti postanu

⁵ Komisija je to predmetnim državama članicama kontinuirano naglašavala u okviru europskog semestra.

⁶ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013., SL L 176., str. 338.

značajan i raširen problem, države članice mogu uspostaviti nacionalna društva za upravljanje imovinom ili provesti druge mjere u okviru postojećih pravila o državnim potporama i sanaciji banaka.

Ovim se Prijedlogom predviđa zakonom propisani bonitetni zaštitni mehanizam usmјeren na sprečavanje pretjeranog budućeg akumuliranja loših kredita bez dostatnog pokrića gubitaka u bilancima banaka. Tom se mjerom dopunjuje niz drugih mjera koje su danas predstavljene u Komunikaciji Komisije „Drugo izvješće o napretku u smanjenju loših kredita u Europi”⁷. Kako bi pomogla bankama da bolje upravljaju lošim kreditima, Komisija izdaje i zasebni prijedlog kojim se i. povećava zaštita osiguranih vjerovnika tako što će im se na raspolažanje staviti učinkovitije metode za izvansudski povrat novca iz osiguranih kredita poslovnim dužnicima i ii. uklanjaju neopravdane prepreke servisiranju kredita koje provode treće strane i prijenosu kredita kako bi se potaknuo daljnji razvoj sekundarnih tržišta za loše kredite. Državama članicama isto se tako pružaju smjernice o tome kako mogu po potrebi uspostaviti nacionalna društva za upravljanje imovinom u potpunosti u skladu s pravilima EU-a o bankarstvu i državnim potporama. U Nacrtu za osnivanje nacionalnih društava za upravljanje imovinom navedene su praktične preporuke za oblikovanje i osnivanje nacionalnih društava za upravljanje imovinom na nacionalnoj razini koje se temelje na najboljim praksama iz prethodnih iskustava u državama članicama⁸.

Te se inicijative međusobno nadopunjaju. Zakonom propisanim bonitetnim zaštitnim mehanizmom jamči se dostatno pokriće kreditnih gubitaka zbog budućih loših kredita, čime se olakšava njihova sanacija ili prodaja. Nacrt za uspostavu nacionalnih društava za upravljanje imovinom pomaže državama članicama koje to žele u restrukturiranju njihovih banaka uspostavom nacionalnih društava za upravljanje imovinom koja se bave problemom loših kredita. Te učinke nadopunjuje poticaj za dodatni razvoj sekundarnih tržišta za loše kredite jer će zbog njih potražnja za lošim kreditima biti konkurentnija i povećat će se njihova tržišna vrijednost. Osim toga, ubrzanim izvršenjem kolaterala kao brzim mehanizmom za povrat vrijednosti kolaterala smanjuju se troškovi sanacije loših kredita.

⁷ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskoj središnjoj banci – Drugo izvješće o napretku u smanjenju loših kredita u Europi, umetnuti broj COM kad bude dostupan.

⁸ Umetnuti broj SWD kad bude dostupan.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u predmetnom području**

Za neprihodajuće izloženosti potrebno je odrediti rezervacije u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Očekuje se da će novi Međunarodni standard financijskog izvještavanja (MSFI) 9, koji se u EU-u primjenjuje od 1. siječnja 2018., pomoći u rješavanju problema zakašnjelih i nedostatnih rezervacija jer djeluje na osnovi „očekivanog gubitka”. Međutim, novim se standardom uvode samo ograničene promjene u pogledu financijske imovine koja je postala neprihodajuća. Osim toga, u računovodstvenim standardima, uključujući MSFI 9, utvrđuju se opća načela i pristupi za određivanje rezervacija za kreditne gubitke, a ne detaljna pravila. Iako su dostupne smjernice za njihovu primjenu, računovodstveni standardi u načelu ostavljaju diskrecijski prostor za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka po prihodajućim i neprihodajućim izloženostima, među ostalim kad je riječ o procijenjenim budućim novčanim tokovima od kolaterala ili jamstava te stoga i u pogledu određivanja razina rezervacija.

Na temelju stupa 2. bonitetnog okvira uspostavljenog Direktivom o kapitalnim zahtjevima nadležna tijela (tj. nadzorno tijelo) mogu utjecati na politiku rezerviranja određene institucije i zahtijevati specifične ispravke vrijednosti izračuna regulatornog kapitala na osnovi svakog pojedinačnog slučaja⁹. Mjere iz stupa 2. primjenjuju se na temelju diskrecijske odluke nadležnog tijela i svakog pojedinačnog slučaja, nakon ocjene da je politika rezerviranja predmetne institucije neodgovarajuća ili nedovoljno razborita sa stajališta nadzora.

Zaključno, gubitci zbog kreditnih izloženosti (uključujući neprihodajuće izloženosti) podliježu i računovodstvenim standardima i bonitetnim propisima. Međutim, ni računovodstveni ni bonitetni okvir trenutačno ne pruža zajednički minimalni tretman kojim bi se učinkovito spriječilo akumuliranje nedostatno pokrivenih neprihodajućih izloženosti.

Vijeće je u svojem akcijskom planu pozvalo Komisiju da „razmotri mogućnosti za uspostavu bonitetnih zaštitnih mehanizama za slučaj potencijalnih nedostatnih rezervacija koji bi se primjenjivali na nove kredite; te zakonom propisane zaštitne mehanizmi mogli bi biti u obliku obveznih bonitetnih odbitaka od vlastitih sredstava loših kredita, nakon procjene najprikladnijih kalibracija u skladu s međunarodnom praksom”.

Vjerojatnije je da će neprihodajuće izloženosti s nedostatnim rezervacijama ostati u bilancama banaka kako bi pokušale izbjegići ili odgoditi priznanje gubitka (pristup „pričekati pa vidjeti“). Nedostatne rezervacije i restrukturiranje gubitaka glavne su prepreke restrukturiranju duga i prodaji imovine jer banke mogu odgoditi restrukturiranje ili razduživanje kako bi izbjegle priznavanje gubitka. Utvrđeno je da kasno priznavanje gubitka pridonosi smanjenju kreditiranja jer se time stvara dodatni pritisak na banke da povećaju rezervacije tijekom razdoblja stresa (tj. kad se gubitci materijaliziraju, a regulatorni kapitalni zahtjevi postanu najviše obvezujući).

Komisija je kao odgovor na zahtjev Vijeća ECOFIN provela ciljano savjetovanje i procjenu učinka te zaključila da je uvođenje bonitetnog minimalnog tretmana koji djeluje kao zakonom propisani zaštitni mehanizam za novonastale izloženosti koje kasnije postanu neprihodajuće prikladno za sprječavanje akumuliranja neprihodajućih izloženosti u budućnosti. Predloženim

⁹ Komisija je područje primjene te ovlasti pojasnila u svojem izvješću o preispitivanju funkciranja jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM), COM(2017) 591 final.

izmjenama Uredbe o kapitalnim zahtjevima¹⁰, koja se izravno primjenjuje na sve institucije u EU-u, uspostavljen je okvir za bonitetni zaštitni mehanizam za novonastale izloženosti koje postanu neprihodajuće, u obliku vremenski ograničenih bonitetnih odbitaka od regulatornog kapitala. Tim se zaštitnim mehanizmom nastoji:

- smanjiti rizike za finansijsku stabilnost koji proizlaze iz visokih razina nedostatno pokrivenih neprihodajućih izloženosti izbjegavanjem akumuliranja ili povećanja tih neprihodajućih izloženosti s potencijalom za prelijevanje u stresnim uvjetima na tržištu, i
- osigurati da institucije imaju dostatno pokriće za gubitke zbog neprihodajućih izloženosti, čime se štite njihova profitabilnost, kapital i troškovi financiranja tijekom razdoblja stresa. Time bi se pak kućanstvima i poduzećima osiguralo stabilno i manje procikličko financiranje.

Zaštitnim mehanizmom nadopunila bi se i. primjena računovodstvenih standarda kad je riječ o rezerviranju kredita i gubitaka za neprihodajuće izloženosti te ii. upotreba postojećih nadzornih ovlasti na temelju stupa 2. nakon što nadležno tijelo provede ocjenu na osnovi svakog pojedinačnog slučaja.

Institucije će stoga morati i dalje priznavati rezervacije u skladu sa svojom ocjenom i primjenjivim računovodstvenim standardima. Te rezervacije, uključujući potencijalna povećanja zbog MSFI-ja 9, u potpunosti će se uzeti u obzir za potrebe bonitetnog zaštitnog mehanizma. Ako iznos rezervacija i drugih ispravaka vrijednosti nije dostatan za pokriće gubitaka zbog neprihodajućih izloženosti do zajedničkih najmanjih razina, primjenio bi se bonitetni zaštitni mehanizam i trebalo bi izvršiti odbitak razlike od stavki redovnog osnovnog kapitala. Ako nadležna tijela osnovi svakog pojedinačnog slučaja utvrde da usprkos primjeni bonitetnog zaštitnog mehanizma za neprihodajuće izloženosti na temelju ove Uredbe neprihodajuće izloženosti konkretne institucije nisu dostatno pokrivene, mogu iskoristiti svoje nadzorne ovlasti na temelju stupa 2.

Kako bi se zajamčila dosljednost u bonitetnom okviru, predloženi tretman na temelju stupa 1. temelji se na definicijama i pojmovima koji se već upotrebljavaju za potrebe nadzornog izvješćivanja. Pojam neprihodajuće izloženosti uveden ovom izmjenom, kao i kriteriji koji se odnose na restrukturiranje, u skladu je s njegovom upotrebom u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 680/2014¹¹, koja se već uobičajeno primjenjuje za potrebe nadzornog izvješćivanja.

Ako je to potrebno radi dosljednosti, predlažu se i izmjene relevantnih odredbi iz Uredbe o kapitalnim zahtjevima.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Više od pet godina nakon što su europski čelnici država i vlada dogovorili stvaranje bankarske unije, dva njezina stupa – jedinstveni nadzor i sanacija – uspostavljeni su i imaju čvrsti temelj u jedinstvenim pravilima za sve institucije u EU-u. Iako je ostvaren znatan napredak, potrebno je poduzeti daljnje korake za dovršenje bankarske unije, što uključuje i

¹⁰ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012, SL L 176, 27.6.2013., str. 1.

¹¹ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda o nadzornom izvješćivanju institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 191, 28.6.2014., str. 1.).

stvaranje jedinstvenog sustava osiguranja depozita, kako je utvrđeno u Komunikaciji iz listopada 2017. i Planu iz prosinca 2017.

Osim sveobuhvatnog paketa reformi koji je Komisija predložila u studenome 2016. („paket za reformu bankarstva”), predloženi bonitetni zaštitni mehanizam jedna je od mjera za smanjenje rizika potrebnih za jačanje otpornosti bankarskog sektora, usporedno s postupnim uvođenjem europskog sustava osiguranja depozita (EDIS). Cilj je tih mjera i osigurati stalna jedinstvena pravila za sve institucije u EU-u, neovisno o tome jesu li u bankarskoj uniji ili izvan nje. Opći ciljevi te inicijative, kako su prethodno opisani, u potpunosti su uskladeni i povezani s temeljnim ciljevima EU-a usmjerena na promicanje finansijske stabilnosti, smanjenje vjerojatnosti i opsega potpore poreznih obveznika u slučaju sanacije institucija te doprinos skladnom i održivom financiranju gospodarske aktivnosti, čime se potiče visoka razina konkurentnosti i zaštite potrošača.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIJALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova predloženih izmjena jednaka je kao za zakonodavni akt koji se izmjenjuje, tj. članak 114. UFEU-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Postojeći bonitetni okvir EU-a ne predviđa uskladeni bonitetni tretman neprihodujućih izloženosti. Zbog toga se stvarno pokriće gubitaka za neprihodujuće izloženosti može razlikovati u bankama u različitim područjima nadležnosti čak i ako snose isti odnosni rizik. To može ograničiti usporedivost stopa kapitala među zemljama i umanjiti njihovu pouzdanost. Za banke koje imaju isti profil rizičnosti i dijele istu valutu vrijedili bi različiti uvjeti financiranja ovisno o tome gdje se u Uniji nalaze. Time se stvara dodatna finansijska rascjepkanost koja otežava jednu od najvažnijih koristi unutarnjeg tržišta, odnosno prekograničnu diversifikaciju i dijeljenje gospodarskih rizika.

Međutim, države članice imaju samo ograničeni prostor za uvođenje opće primjenjivih i pravno obvezujućih zahtjeva u pogledu rezerviranja. Na primjer, specifikacija MSFI-ja odgovornost je Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB). Kad je riječ o bonitetnom tretmanu, minimalni zahtjevi koji se izravno primjenjuju na institucije (uključujući za neprihodujuće izloženosti, kao što su odbitci od regulatornog kapitala) podliježu najvećoj mogućoj usklađenosti na cijelom unutarnjem tržištu.

Nadležna tijela zadužena za nadzor institucija u EU-u imaju ovlast utjecati na politiku rezerviranja tih institucija i zahtijevati specifične ispravke vrijednosti izračuna regulatornog kapitala na osnovi svakog pojedinačnog slučaja na temelju stupa 2. okvira, uzimajući u obzir konkretnu situaciju institucije. Međutim, ne mogu uvoditi usklađeni (minimalni) tretman u svim državama članicama i institucijama niti djelotvorno, sustavno i u cijelom EU-u rješavati problem mogućih nedostatnih rezervacija za neprihodujuće izloženosti.

Cilj je predloženih mjera dopuniti postojeće zakonodavstvo EU-a. To se najbolje može postići na razini EU-a, a ne različitim nacionalnim ili nadzornim mjerama. Zakonodavno djelovanje na razini EU-a dovest će do usklađenog tretmana kojim se od svih institucija s poslovnim nastanom u EU-u zahtijeva da uzmu u obzir gubitke zbog novonastalih izloženosti koje su postale neprihodujuće na razini zajedničkog bonitetnog minimuma. Takvim bonitetnim zaštitnim mehanizmom automatski bi se na razini cijelog EU-a zaustavilo akumuliranje budućih neprihodujućih izloženosti bez dostatnog pokrića kredita i gubitaka i time ojačala finansijska stabilnost i sposobnost kreditiranja banaka. Djelovanjem na razini cijelog EU-a

smanjiti će se potencijalni učinci prelijevanja unutar Unije. Osim toga, time će se pomoći ojačati smanjenje rizika i ujednačiti uvjete na unutarnjem tržištu tako što će sve banke biti ravnopravne s obzirom na bonitetni tretman za neprihodujuće izloženosti, smanjenje nepotrebnih razlika u praksama banaka, povećanje usporedivosti, olakšavanje tržišne discipline i promicanje povjerenja u tržište.

- **Proporcionalnost**

Proporcionalnost je bila sastavni dio procjene učinka priložene prijedlogu. Osim što su sve predložene opcije pojedinačno ocijenjene u odnosu na cilj proporcionalnosti, analiziran je i nedostatak proporcionalnosti postojećih pravila kako bi se što više smanjili administrativni troškovi i troškovi usklađivanja te istodobno zajamčio zajednički tretman u cijeloj Uniji.

U Prijedlogu se utvrđuje usklađeni tretman neprihodujućih izloženosti za bonitetne potrebe kako bi se zajamčilo da sve institucije u EU-u imaju minimalnu razinu pokrića svojih rizika povezanih s neprihodujućim izloženostima. U primjenjivim zahtjevima za minimalno pokriće uzima se u obzir koliko je dugo izloženost klasificirana kao neprihodujuća te se razlikuju neosigurane i osigurane neprihodujuće izloženosti, kao i neprihodujuće izloženosti kod kojih dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu i druge neprihodujuće izloženosti. Predloženi tretman stoga je razmjeran različitim mogućim obilježjima rizika neprihodujućih izloženosti i njime se ujedno predviđa relativno jednostavan pristup koji se lako može primijeniti na sve. Najproporcionalnije sredstvo kako bi se osigurali jednak konkurenčki uvjeti, smanjila regulatorna složenost i izbjegli troškovi usklađivanja (posebno za prekogranične aktivnosti), promicala daljnja integracija u tržište EU-a i pridonijelo uklanjanju mogućnosti za regulatornu arbitražu jest izmjena postojećih pravila Unije o kapitalnim zahtjevima.

- **Odabir instrumenta**

Predlaže se da se mjere provedu izmjenom Uredbe (EU) br. 575/2013 jer se odnose na postojeće odredbe u toj uredbi ili ih razvijaju, a posebno u pogledu izračuna regulatornog kapitala.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je u studenome 2017. održala ciljano savjetovanje kako bi ocijenila je li primjерeno uvesti bonitetni zaštitni mehanizam za rješavanje problema nedostatnih rezervacija za neprihodujuće izloženosti.

Cilj savjetovanja bio je prikupiti mišljenja privatnih i javnih dionika o izvedivosti bonitetnog zaštitnog mehanizma, njegovu mogućem obliku i mogućim neželjenim posljedicama. Pitanja su obuhvatila sve tri opcije politike analizirane u procjeni učinka koja je uslijedila nakon savjetovanja.

Savjetovanje je bilo otvoreno za sve zainteresirane strane. Najviše je odgovora zaprimljeno od banaka ili bankarskih udruženja, a nekoliko od nadzornih tijela. Zaprimljeno je ukupno 38 odgovora: 29 od privatnih dionika (uključujući jednog privatnog pojedinca) i 9 od javnih dionika. Najviše ih je zaprimljeno od ispitanika iz država članica s najvišim stopama neprihodujućih izloženosti.

Kad je riječ o obliku bonitetnog zaštitnog mehanizma, najviše dionika dalo je prednost progresivnim odbitcima jer smatraju da bi se takvim sustavom bolje priznavali rani povrati kredita. Prijedlog je izrađen u skladu s tom opcijom. Neki su dionici zagovarali razlikovanje neprihodujućih izloženosti kod kojih dužnik i dalje plaća svoje obveze i neprihodujućih izloženosti kod kojih je dužnik nesolventan. To je uključeno u prijedlog.

Odgovori u okviru savjetovanja sažeti su u Prilogu 2. procjeni učinka.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Komisija je zatražila mišljenje Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA), koje je u kratkom roku odgovorilo na poziv na savjetovanje o učinku potencijalnog bonitetnog zaštitnog mehanizma. Procjene EBA-e uključene su u procjenu učinka.

- **Procjena učinka**

O procjeni učinka¹² raspravljaljalo se s Odborom za regulatorni nadzor te je odobrena bez rezervi 17. siječnja 2018.¹³ Procjena učinka priložena je Prijedlogu te je on u skladu s njom.

U procjeni učinka opisan je osnovni scenarij i uspoređen s tri moguće opcije za uvođenje bonitetnog zaštitnog mehanizma uzimajući u obzir sve relevantne pretpostavke. U osnovnom scenariju u obzir se uzima postojeće stanje rezerviranja za neprihodujuće izloženosti, odnosno primjena novih pravila u skladu s MSFI-jem 9 i postojeće nadzorne ovlasti nadležnih tijela za povećanje rezerviranja za neprihodujuće izloženosti. Dvije opcije osmišljene su kao bonitetni odbitak od regulatornog kapitala u slučaju nedostatnih rezervacija, pri čemu se primjenjuje pristup „na kraju razdoblja” ili postupni način (koji može biti linearan ili progresivan). Treća je opcija osmišljena kao pristup „korektivnog faktora” za osigurane neprihodujuće izloženosti, pri čemu bi se posebna vrsta kreditne zaštite upotrijebljene za osiguranje neprihodujuće izloženosti uzela u obzir u izračunu zaštitnog mehanizma. Nakon analize u procjeni učinka opcija kojoj je dana prednost pristup je postupnog odbitka u skladu s progresivnim povećanjem. U usporedbi s pristupom „na kraju razdoblja” time se izbjegava znatan učinak naglog pada. Tom se opcijom isto tako u odnosu na način linearнog odbitka bankama bolje omogućuje izvršenje kreditne zaštite ili povrat kredita u prvih nekoliko godina. Nапослјетку, ona se smatra manje složenom i operativno opterećujućom od opcije koja se temelji na pristupu „korektivnog faktora”.

Kako je prikazano u procjeni učinka, očekivani troškovi uvođenja bonitetnog zaštitnog mehanizma za neprihodujuće izloženosti s nedostatnim rezervacijama mogu se smatrati prihvatljivima. Prema procjenama EBA-e kumulativno smanjenje stope redovnog osnovnog kapitala srednje velike banke u EU-a zbog uvođenja bonitetnog zaštitnog mehanizma (sličnog predviđenome) iznosi približno 138 baznih bodova nakon dvadeset godina. Međutim, taj je rezultat i dalje gornja granica za potencijalni učinak predložene mjere jer su temeljne pretpostavke prilično konzervativne (vidjeti procjenu učinka) i nisu uračunani učinci blaže kalibracije koja se primjenjuje na konkretne slučajeve neprihodujućih izloženosti koje vjerojatno neće biti plaćene.

Izvješće o procjeni učinka neznatno je izmijenjeno u skladu s preporukama iz mišljenja Odbora za regulatorni nadzor. Zajednički uvod u tri izvješća o neprihodujućim izloženostima

¹² Umetnuti poveznicu na procjenu učinka.

¹³ Umetnuti poveznicu na pozitivno mišljenje.

proširen je kako bi se bolje objasnile sinergije među ta tri izvješća. Uključena su dodatna obrazloženja potrebe za djelovanjem na razini EU-a i izvješće je izmijenjeno kako bi bolje odražavalo učinak postojećih mjera kao što su MSFI 9 i ovlasti na temelju stupa 2. Unesene su ažurirane procjene EBA-e, zajedno s temeljitijim objašnjenjima rezultata i upotrijebljenih pretpostavki. Naposljetku, kvantifikacijske tablice prilagođene su u skladu s ažuriranim procjenama i kako bi se ojačala kvantifikacija makroekonomskih učinaka opcije kojoj se daje prednost.

- **Primjereno propisa i pojednostavljenje**

Inicijativom se uvodi novi alat (zahtjevi za minimalno pokriće za nastale/očekivane gubitke zbog neprihodujućih izloženosti) kojim se dopunjuje postojeće zakonodavstvo tako što se uvodi novi bonitetni tretman i uključuju postojeće definicije. Inicijativa poboljšava djelotvornost postojećeg zakonodavstva osiguravanjem standardizirane minimalne razine pravila za pokriće u cijeloj Uniji. Trebalo bi istaknuti da će i druge postojeće i prošle inicijative koje se odnose na neprihodujuće izloženosti utjecati na njihove razine, te je stoga teško razdvojiti dobitke u smislu djelotvornosti za svaku pojedinačnu mjeru (za pojedinosti vidjeti Prilog 3. procjeni učinka).

Budući da će se bilance banaka ojačati pravodobnjim i djelotvornijim upravljanjem neprihodajućim izloženostima, bonitetnim zaštitnim mehanizmom za neprihodujuće izloženosti s nedostatnim rezervacijama poduprijet će se stabilnija ponuda kredita u budućnosti. Pozitivni učinak trebao bi posebno koristiti MSP-ovima, koji više ovise o bankovnom kreditiranju od većih poduzeća.

- **Temeljna prava**

EU je predan visokim standardima zaštite temeljnih prava i potpisnik je brojnih konvencija o ljudskim pravima. U tom kontekstu Prijedlogom se poštuju temeljna prava i načela iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima, posebno sloboda poduzetništva, pravo na vlasništvo, pravo na pošteno suđenje, zaštita osobnih podataka i zaštita potrošača.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun Unije.

5. OSTALI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Budući da će se ovim Prijedlogom uvesti izmjene izračuna regulatornog kapitala utvrđenih u CRR-u, njegova evaluacija provest će u okviru praćenja te uredbe.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Definicija neprihodajuće izloženosti – predloženi članak 47.a:

Za potrebe bonitetnog zaštitnog mehanizma u CRR se uvodi definicija neprihodajuće izloženosti. Ta se definicija temelji na pojmu neprihodajuće izloženosti utvrđenom u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 680/2014, koja se već uobičajeno primjenjuje za potrebe nadzornog izvješćivanja. Ta definicija uključuje, među ostalim, izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza kako su utvrđene za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik i izloženosti umanjene u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Osim toga, isto tako u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 680/2014,

predloženim izmjenama uvode se strogi kriteriji za uvjete prestanka tretmana izloženosti kao neprihodujuće te za regulatorne posljedice refinanciranja i drugih mjera restrukturiranja.

Opće načelo bonitetnog zaštitnog mehanizma – predloženi članak 36. stavak 1. točka (m) i članak 47.c:

Bonitetni zaštitni mehanizam čine dva glavna elementa: i. zahtjev za institucije da osiguraju pokriće nastalih i očekivanih gubitaka zbog novonastalih kredita do zajedničkih minimalnih razina nakon što takvi krediti postanu neprihodujući („zahtjev za minimalno pokriće”), i ii. ako zahtjev za minimalno pokriće nije ispunjen, odbitak od razlike između razine stvarnog pokrića i minimalnog pokrića iz stavki redovnog osnovnog kapitala.

Zahtjev za minimalno pokriće postupno se povećava ovisno o tome koliko je dugo izloženost klasificirana kao neprihodujuća. Godišnje povećanje zahtjeva za minimalno pokriće manje je tijekom prvih godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća. To postupno povećanje odraz je činjenice da će, što je dulje izloženost neprihodujuća, manja biti vjerojatnost za povrat dospjelih iznosa.

Sljedeće stavke bile bi prihvatljive za usklađivanje sa zahtjevima za minimalno pokriće:

- (a) rezervacije priznate na temelju primjenjivog računovodstvenog okvira („ispravci vrijednosti za kreditni rizik”), odnosno iznos specifične i opće rezervacije za kreditni gubitak za kreditni rizik koji je priznat u finansijskim izvještajima institucije;
- (b) dodatna vrijednosna usklađenja za imovinu po fer vrijednosti;
- (c) ostala smanjenja regulatornog kapitala; na primjer, institucije mogu primijeniti više odbitke od svojeg regulatornog kapitala nego što se zahtijeva Uredbom; i
- (d) za institucije koje izračunavaju imovinu ponderiranu rizikom s pomoću pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima (IRB), regulatorni očekivani manjak gubitka koji je već odbijen od regulatornog kapitala.

Bonitetni zaštitni mehanizam primjenjuje se samo ako zbroj iznosa navedenih u točkama od (a) do (d) nije dostatan za ispunjenje primjenjivog zahtjeva za minimalno pokriće. Odbitkom bi se osiguralo da se rizici povezani s neprihodujućim izloženostima na jedan ili drugi način primjereno odražavaju u stopama redovnog osnovnog kapitala institucija.

Razlika između neosiguranih i osiguranih neprihodujućih izloženosti – članak 47.c stavci 2. i 3.:

Primjenjuju se različiti zahtjevi u pogledu pokrića ovisno o tome jesu li neprihodujuće izloženosti klasificirane kao „osigurane” ili „neosigurane”. Neprihodujuće izloženosti pokrivenе priznatom kreditnom zaštitom kako je utvrđena u Uredbi o kapitalnim zahtjevima, ili njihov dio, smatraju se *osiguranima*. S druge strane, neprihodujuće izloženosti koje nisu pokrivenе priznatom kreditnom zaštitom, ili njihov dio, kategoriziraju se kao *neosigurane*. Kredit koji je samo djelomično pokriven kolateralom smatrao bi se osiguranim u pokrivenom dijelu, a neosiguranim u dijelu koji nije pokriven kolateralom.

U načelu, neprihodujuće neosigurane kreditne izloženosti i neprihodujuće kreditne izloženosti osigurane kolateralom mogle bi se tretirati na isti način. Međutim, obje vrste izloženosti imaju različita obilježja kad je riječ o riziku. Osigurane neprihodujuće izloženosti općenito su manje

riizične za instituciju od neosiguranih neprihodujućih izloženosti jer zajmodavac na temelju kreditne zaštite kojom je osiguran kredit od dužnika koji nije ispunio svoje obaveze ima pravo na specifično potraživanje po imovini ili od treće osobe bez smanjenja svojeg općeg potraživanja. S druge strane, institucija obično nema nijedno drugo održivu mogućnost u slučaju da neosigurani kredit postane neprihodujući, osim da ga restrukturira. Stope povrata u projektu su znatno više za osigurane neprihodujuće izloženosti nego za neosigurane. Međutim, za izvršenje kreditne zaštite i, prema potrebi, naplatu iz kolateralala potrebno je dodatno vrijeme. Zato bi trebalo za neosigurane neprihodujuće izloženosti zahtijevati više i pravodobnije minimalno pokriće gubitka banke kreditora u odnosu na osigurane neprihodujuće izloženosti. Međutim, ako kreditna zaštita nakon određenog broja godina nije uspješno provedena, (tj. nije se mogla izvršiti naplata iz kolateralala/jamstva) trebalo bi se smatrati da više nije učinkovita. U tom slučaju smatra se da je u cijelosti potrebno pokriti i iznos izloženosti osiguranih neprihodujućih izloženosti. Pravovremeno rješavanje osiguranih neprihodujućih izloženosti trebalo bi se omogućiti stalnim nastojanima za reformu sustavi nesolventnosti u više država članica i da se upotreblom ubrzanih izvansudske postupaka naplate koji su predloženi u Komisijinom Prijedlogu direktive o pružateljima usluga servisiranja kredita, kupcima kredita i povratu vrijednosti iz kolateralala donesenom na isti dan kad i ovaj Prijedlog. Banke koje upotrebljavaju izvansudske postupke naplate sklene su restrukturiranju, povratu i rješavanju svojih neprihodujućih izloženosti ranije i u većoj mjeri. Na njih bi manje utjecala potreba povećanja pokrića gubitaka za neprihodujuće izloženosti.

Razlika između neprihodujućih izloženosti kada dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu i drugih neprihodujućih izloženosti – članak 47.c stavci 2. i 3.:

Definicija neprihodujućih izloženosti uključuje slučajeve u kojima se smatra da dužnik vjerojatno neće platiti svoje obveze iako zapravo još uvijek plaća svoje obroke. Budući da institucija i dalje prima puni iznos uplate od dužnika bez prekomjernog kašnjenja, u načelu se očekuje da je kreditni rizik manji nego za izloženosti kod kojih dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu te je u tim slučajevima opravdano primijeniti manje stroge rokove. Konkretno, u tom slučaju neprihodujuće izloženosti imaju pokriće do 80 % vrijednosti izloženosti nakon utvrđenog roka (tj. nakon dvije godine u slučaju neosiguranih neprihodujućih izloženosti i nakon osam godina u slučaju osiguranih neprihodujućih izloženosti). Suprotno tomu, u slučajevima u kojima dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema instituciji, nakon utvrđenog roka trebalo bi zahtijevati razinu pokrića u cijelosti.

Odstupanje za prošle kredite – članak 469.a

Bonitetni zaštitni mehanizam primjenjivao bi se samo na izloženosti nastale nakon 14. ožujka 2018. jer od tog datuma postaje dovoljno jasno kako će se novo pravilo primjenjivati. Kako ne bi došlo do zaobilazeњa tog odstupanja, izloženosti nastale prije donošenja prijedloga, ali koje je nakon toga institucija izmjenila na način kojim se povećava njihova vrijednost izloženosti, trebalo bi tretirati kao novonastale izloženosti. Za razliku od toga, izloženosti nastale prije datuma donošenja ovog Prijedloga trebalo bi tretirati u skladu s pravilima koja su bila na snazi tog datuma, čak i ako su refinancirane ili su bile predmet drugih mjera restrukturiranja.

Prijedlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu minimalnog pokrića gubitka za neprihodujuće izloženosti

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke¹⁴,
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁵,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

- (1) Utvrđivanje sveobuhvatne strategije za rješavanje problema neprihodujućih izloženosti od prioritete je važnosti za Uniju. Iako je odgovornost za rješavanje problema neprihodujućih izloženosti prije svega na bankama i državama članicama, postoji i jasan interes Unije u pogledu smanjenja postojećih razina neprihodujućih izloženosti i sprečavanja njihova pretjeranog akumuliranja u budućnosti. S obzirom na povezanost bankarskih i finansijskih sustava u Uniji, u kojoj banke posluju u više područja nadležnosti i država članica, prisutan je značajan potencijal za pojavu učinaka prelijevanja među državama članicama, ali i na Uniju u cjelini, i to i u smislu gospodarskog rasta i finansijske stabilnosti.
- (2) Integrirani finansijski sustav povećat će otpornost europske monetarne unije na negativne šokove jer će se olakšati prekogranična podjela rizika s privatnim sektorom uz istodobno smanjenje potrebe za podjelom rizika s javnim sektorom. Da bi se ostvarili ti ciljevi, Unija bi trebala dovršiti bankarsku uniju i nastaviti razvijati uniju tržišta kapitala. Rješavanje problema velikih razina neprihodujućih izloženosti i njihova mogućeg akumuliranja u budućnosti ključno je za dovršenje bankarske unije jer je od ključne važnosti za osiguravanje tržišnog natjecanja u bankarskom sektoru, očuvanje finansijske stabilnosti i poticanje kreditiranja u cilju otvaranja radnih mesta i ostvarenja rasta u Uniji.
- (3) Vijeće je u srpnju 2017. u svojem „Akcijskom planu za rješavanje problema loših kredita u Europi“ pozvalo razne institucije da provedu odgovarajuće mjere kako bi se

¹⁴ SL C [...], [...], str. [...].

¹⁵ SL C, , str. .

dodatno odgovorilo na velik broj neprihodujućih izloženosti u Uniji. U Akcijskom planu utvrđuje se sveobuhvatan pristup koji je usmjeren na kombinaciju komplementarnih mjera politike u četiri područja: i. nadzor i regulacija banaka; ii. reforma okvira za restrukturiranje, nesolventnost i povrat duga; iii. razvoj sekundarnih tržišta za imovinu umanjene vrijednosti; iv. poticanje restrukturiranja bankarskog sustava. Mjere u tim područjima trebalo bi donijeti na nacionalnoj razini te po potrebi na razini Unije. Komisija je sličnu namjeru najavila u svojoj „Komunikaciji o dovršetku bankarske unije“ od 11. listopada 2017.¹⁶ u kojoj se pozvalo na donošenje sveobuhvatnog paketa mjera za rješavanje problema loših kredita u Uniji.

- (4) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013.¹⁷ zajedno s Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013.¹⁸ čini pravni okvir kojim se uređuju bonitetna pravila za institucije. Uredba (EU) br. 575/2013 sadržava, među ostalim, odredbe koje se izravno primjenjuju na institucije za određivanje njihova regulatornog kapitala. Stoga je potrebno postojeća bonitetna pravila u Uredbi (EU) br. 575/2013 koja se odnose na regulatorni kapital dopuniti s odredbama kojima se propisuje odbitak od regulatornog kapitala u slučajevima kada neprihodujuće izloženosti nisu dovoljno pokrivene rezervacijama ili drugim ispravcima. To bi zapravo dovelo do uspostave bonitetnog zaštitnog mehanizma za neprihodujuće izloženosti koji će se dosljedno primjenjivati na sve institucije u Uniji.
- (5) Bonitetni zaštitni mehanizam ne bi trebao sprečavati nadležna tijela u izvršavanju njihovih nadzornih ovlasti u skladu s Direktivom 2013/36/EU. Ako nadležna tijela u pojedinačnim slučajevima ustanove da, unatoč primjeni bonitetnog zaštitnog mehanizma za neprihodujuće izloženosti uspostavljenog ovom Uredbom, neprihodujuće izloženosti određene institucije nisu u dovoljnoj mjeri pokrivene, ona mogu primijeniti nadzorne ovlasti previdene u Direktivi 2013/36/EU, uključujući ovlast iz članka 104. stavka 1. točke (d) te Direktive.
- (6) Za potrebe primjene tog zaštitnog mehanizma, primjерено je u Uredbu (EU) br. 575/2013 uvesti jasan skup uvjeta za klasifikaciju neprihodujućih izloženosti. Kako su u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 680/2014 već utvrđeni kriteriji za neprihodajuće izloženosti za potrebe nadzornog izvješćivanja, primjерeno je da se klasifikacija neprihodujućih izloženosti temelji na tom postojećem okviru. Provedbena uredba Komisije (EU) br. 680/2014 odnosi se na izloženosti u statusu neispunjavanja obveza kako su definirane za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik i izloženosti s umanjenom vrijednošću u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Kako mjere restrukturiranja mogu utjecati na to je li izloženost klasificirana kao neprihodajuća, kriteriji klasifikacije dopunjeni su jasnim kriterijima o učinku mjera restrukturiranja. Mjere restrukturiranja mogu imati različite razloge i posljedice, stoga je primjерeno propisati da mjera restrukturiranja koja se odobri za neprihodujuću

¹⁶ COM(2017) 592 final, 11.10.2017.

¹⁷ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i kojom se izmjenjuje Uredba (EU) br. 648/2012, SL L 176, 27.6.2013., str.1.

¹⁸ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. (SL L 191, 24.8.2013., str. 1.).

izloženost ne uzrokuje da se ta izloženost prestane klasificirati kao neprihodujuća, osim ako su ispunjeni određeni strogi kriteriji za prestanak klasifikacije izloženosti kao takve.

- (7) Što je dulje izloženost neprihodujuća, manje je vjerojatno da će se njezina vrijednost nadoknaditi. Stoga bi dio izloženosti koji bi trebalo pokriti rezervacijama, drugim ispravcima ili odbicima trebalo s vremenom povećati, prema unaprijed utvrđenim rokovima.
- (8) Osigurane neprihodujuće izloženosti općenito su manje rizične od neosiguranih neprihodujućih izloženosti jer institucija na temelju kreditne zaštite s kojom je osiguran kredit pored općeg potraživanja od dužnika koji nije ispunio svoje obveze ima pravo na specifično potraživanje po imovini ili od treće osobe. U slučaju neosiguranog kredita na raspolaganju bi bilo samo opće potraživanje od dužnika koji nije ispunio svoje obveze. S obzirom na to da je rizik kod neosiguranih kredita veći, trebalo bi primijeniti strože rokove. Izloženost koja je samo djelomično pokrivena kolateralom trebala bi se u pokrivenom djelu smatrati osiguranom, a u nepokrivenom dijelu neosiguranom.
- (9) Trebalo bi primijeniti različite rokove ovisno o tome je li izloženost neprihodujuća zato što dužnik nije ispunio svoju dospjelu obvezu više od 90 dana ili je izloženost neprihodujuća iz drugih razloga. U prvom slučaju zahtjev za minimalno pokriće trebao bi biti veći jer institucija od dužnika nije primila nikakvu uplatu tijekom duljeg razdoblja. U drugom slučaju ne bi smjelo biti zahtjeva za puno pokriće jer se neke otplate još izvršavaju ili je vjerojatnost otplate veća.
- (10) Ako je izloženost klasificirana kao neprihodujuća iz drugih razloga, a ne zato što je dospjela više od 90 dana, i kasnije postane dospjela više od 90 dana, na nju bi trebalo primjenjivati strože rokove koji se primjenjuje na neprihodujuće izloženosti koje su dospjele više od 90 dana. Novi rokovi ne bi smjeli vrijediti za prošla razdoblja i trebali bi se primjenjivati od dana kad je izloženost postala dospjela više od 90 dana. Međutim faktor koji bi se trebao primijeniti onaj je koji bi se primjenjivao da je izloženost od početka bila klasificirana kao neprihodujuća zato što je dospjela više od 90 dana.
- (11) Kako bi se osigurala primjena razboritog pristupa pri vrednovanju kreditne zaštite neprihodujućih izloženosti institucija, EBA bi trebala razmotriti potrebu za zajedničkom metodologijom, i po potrebi ju izraditi, posebno u pogledu prepostavki koje se odnose na povrat i izvršivost, i po mogućnosti uključujući minimalne zahtjeve za ponovno vrednovanje u smislu rokova.
- (12) Kako bi se olakšao neometan prijelaz na taj novi bonitetni zaštitni mehanizam, nova se pravila ne bi smjela primjenjivati na izloženosti koje su nastale prije 14. ožujka 2018. Komisija je više puta objavila svoju namjeru uvođenja bonitetnog zaštitnog mehanizma za neprihodujuće izloženosti. Od dana podnošenja zakonodavnog prijedloga institucijama i drugim dionicima trebalo bi biti dovoljno jasno kako bi se primjenjivao bonitetni zaštitni mehanizam koji je predviđela Komisija.
- (13) Uredbu (EU) br. 575/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 575/2013

- (1) U članku 36. dodaje se sljedeća točka (m):
„(m) primjenjivi iznos nedostatnog pokrića za neprihodujuće izloženosti.”;
- (2) Umeću se sljedeći članci 47.a, 47.b i 47.c:

„Članak 47.a

Neprihodujuće izloženosti

1. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m) „izloženost” uključuje bilo koju od sljedećih stavki, pod uvjetom da nisu uključene u knjigu trgovanja institucije:
 - (a) dužnički instrument, uključujući dužnički vrijednosni papir, kredit, predujam, novčano stanje u središnjoj banci i bilo koji drugi depozit po viđenju;
 - (b) preuzeta obveza po kreditima, preuzeto financijsko jamstvo ili bilo koja druga preuzeta obveza, neovisno o tome je li opoziva ili neopoziva.
2. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m) vrijednost izloženosti dužničkog instrumenta jednaka je njegovoj računovodstvenoj vrijednosti izmjerenoj ne uzimajući u obzir specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik, dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člancima 34. i 105., iznose odbijene u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m) ili ostala smanjenja regulatornog kapitala povezana s izloženosti.

Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m) vrijednost izloženosti preuzete obveze po kreditima, preuzetog financijskog jamstva ili druge preuzete obveze jednaka je njezinoj nominalnoj vrijednosti, koja čini najveću izloženost institucije kreditnom riziku ne uzimajući u obzir bilo kakve materijalne ili nematerijalne kreditne zaštite. Konkretno,

- (a) nominalna vrijednost preuzetih financijskih jamstava jednaka je najvećem iznosu koji bi subjekt mogao morati platiti ako se aktivira jamstvo;
- (b) nominalna vrijednost preuzetih obveza po kreditima jednaka je neiskorištenom iznosu koji se institucija obvezala pozajmiti.

Nominalna vrijednost iz drugog podstavka ne uzima u obzir nikakav specifični ispravak vrijednosti za kreditni rizik, dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člancima 34. i 105., iznose odbijene u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m) ili ostala smanjenja regulatornog kapitala povezana s izloženosti.

3. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m) sljedeće izloženosti klasificiraju se kao neprihodujuće:
 - (a) izloženost za koju se smatra da je nastao status neispunjavanja obveza u skladu s člankom 178.;
 - (b) izloženost koja se smatra izloženosti kojoj je vrijednost umanjena u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom;
 - (c) izloženost u probnom razdoblju na temelju stavka 7., ako su odobrene dodatne mjere restrukturiranja ili ako bude dospjela više od 30 dana;

- (d) izloženost u obliku obveze, ako bi u slučaju povlačenja ili drugog korištenja postojao rizik da neće biti u cijelosti otplaćena bez realizacije naplate iz kolaterala;
- (e) izloženost u obliku financijskog jamstva za koju postoji rizik da bi primatelj jamstva mogao aktivirati financijsko jamstvo, uključujući u slučaju kada odnosna izloženost koja je obuhvaćena jamstvom ispunjava kriterije za neprihodujuće izloženosti.

Za potrebe točke (a) ako institucija ima bilančne izloženosti prema dužniku koje su dospjele više od 90 dana i koje čine više od 20 % svih bilančnih izloženosti prema tom dužniku, smatra se da su sve bilančne i izvanbilančne izloženosti prema tom dužniku dospjele više od 90 dana.

4. Izloženosti na koje se nije primjenila mjera restrukturiranja prestaju se klasificirati kao neprihodujuće za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) izloženost ispunjava izlazne kriterije koje je institucija primjenila za prestanak klasifikacije u kategoriju izloženosti s umanjenom vrijednošću u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom i klasifikacije u kategoriju sa statusom neispunjavanja obveza u skladu s člankom 178;
 - (b) položaj dužnika poboljšao se u tolikoj mjeri da je institucija zadovoljna što će se vjerojatno izvršiti potpuna i pravovremena otplata;
 - (c) dužnik nema iznosa dospjelih više od 90 dana.
5. Klasifikacijom neprihodujuće izloženosti kao dugotrajne imovine namijenjene za prodaju u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom ne prestaje njezina klasifikacija kao neprihodujuće izloženosti za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m).
6. Neprihodujuće izloženosti na koje se primjenjuju mjere restrukturiranja prestaju se klasificirati kao neprihodujuće za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) izloženosti su prestale biti u položaju koji bi doveo do njihove klasifikacije kao neprihodujuće izloženosti na temelju stavka 3.;
 - (b) prošla je najmanje godina dana od trenutka kada su odobrene mjere restrukturiranja i trenutka kada su izloženosti klasificirane kao neprihodujuće;
 - (c) nakon primjene mjera restrukturiranja nema nepodmirenih dospjelih iznosa ili je institucija na temelju analize financijskog položaja dužnika zadovoljna u pogledu vjerojatnosti potpune i pravovremene otplate izloženosti.
7. Za potrebe točke (c) potpuna i pravovremena otplata može se smatrati vjerojatnom ako je dužnik izvršio redovite i pravovremene uplate iznosa koji odgovara bilo kojem od sljedećih iznosa:
 - i. prethodno dospjelom iznosu prije nego što je odobrena mjera restrukturiranja, ako je bilo dospjelih iznosa;
 - ii. otpisanom iznosu u okviru odobrenih mjera restrukturiranja, ako nije bilo dospjelih iznosa.

- (a) prošle su najmanje dvije godine od dana kad je restrukturirana izloženost ponovno klasificirana kao prihodujuća;
- (b) barem u jednoj polovici razdoblja u kojem bi izloženost bila u probnom razdoblju izvršena su redovna i pravovremena plaćanja koja su dovela do isplate znatnog ukupnog iznosa glavnice ili kamata;
- (c) ni jedna izloženost prema dužniku nije dospjela više od 30 dana.

*Članak 47.b
Mjere restrukturiranja*

1. Za potrebe članka 47.a „mjera restrukturiranja“ uključuje ustupak institucije prema dužniku kod kojeg je došlo do pogoršanja finansijskog položaja ili je vjerojatno da će do njega doći. Ustupak može značiti gubitak za zajmodavca i odnosi se na bilo koju od sljedećih mjera:
 - (a) izmjena uvjeta ugovora dužničke obveze, ako ta izmjena ne bi bila odobrena da se finansijski položaj dužnika nije pogoršao;
 - (b) potpuno ili djelomično refinanciranje dužničke obveze, ako takvo refinanciranje ne bi bilo odobreno da se finansijski položaj dužnika nije pogoršao.
2. Za potrebe stavka 1. barem sljedeće situacije smatraju se mjerama restrukturiranja:
 - (a) novi uvjeti ugovora koji su povoljniji za dužnika od prethodnih uvjeta ugovora;
 - (b) novi uvjeti ugovora koji su povoljniji za dužnika od uvjeta ugovora koje je ista institucija ponudila dužnicima sa sličnim profilom rizičnosti u isto vrijeme;
 - (c) izloženost na temelju uvjeta prvotnog ugovora klasificirana je kao neprihodujuća prije izmjene uvjeta ugovora ili bi bila klasificirana kao neprihodujuća da nije došlo do izmjene uvjeta ugovora;
 - (d) posljedica mjere je potpuno ili djelomično poništenje dužničke obveze;
 - (e) institucija odobrava primjenu ugovornih odredaba koje dužniku pružaju mogućnost promjene uvjeta ugovora i izloženost je bila klasificirana kao neprihodujuća prije primjene tih odredaba, ili bi bila klasificirana kao neprihodujuća da te odredbe nisu primijenjene;
 - (f) u vrijeme odobravanja duga ili neposredno prije ili nakon toga, dužnik je izvršio plaćanja glavnice ili kamata po drugoj dužničkoj obvezi u istoj instituciji, koja je klasificirana kao neprihodujuća izloženost ili bi bila klasificirana kao neprihodujuća da ta plaćanja nisu izvršena;
 - (g) izmjena uvjeta ugovora koja uključuje otplate preuzimanjem kolateralala, ako takva izmjena predstavlja ustupak.
3. Za potrebe stavka 1. sljedeće okolnosti pokazatelji su da su možda donesene mjerne restrukturiranja:
 - (a) prvotni je ugovor bio dospio više do 30 dana najmanje jedanput tijekom tri mjeseca prije izmjene ili bi bio više od 30 dana dospio da nije bilo izmjene;
 - (b) u vrijeme kada je sklopio ugovor o kreditu, ili neposredno prije ili nakon toga, dužnik je izvršio plaćanje glavnice ili kamata po drugoj dužničkoj obvezi u

- istoj instituciji koja je bila dospjela 30 dana najmanje jedanput tijekom tri mjeseca prije odobravanja novog duga;
- (c) institucija odobrava primjenu ugovornih odredaba koje dužniku pružaju mogućnost promjene uvjeta ugovora i izloženost je dospjela 30 dana, ili bi bila dospjela 30 dana da te odredbe nisu primijenjene.
4. Za potrebe ovog članka, pogoršanje finansijskog položaja dužnika procjenjuje se na razini dužnika, uzimajući u obzir sve pravne osobe u dužnikovoj grupi koje su obuhvaćene računovodstvenom konsolidacijom grupe i fizičke osobe koje kontroliraju tu grupu.

*Članak 47.c
Odbitak za neprihodujuće izloženosti*

1. Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m) institucije utvrđuju primjenjivi iznos nedostatnog pokrića za neprihodujuće izloženosti koji se odbija od stavki redovnog osnovnog kapitala tako što se iznos utvrđen u točki (b) oduzima od iznosa utvrđenog u točki (a):
- (a) zbroj:
- neosiguranog dijela svake neprihodujuće izloženosti, ako postoji, pomnožen s primjenjivim faktorom iz stavka 2.;
 - osiguranog dijela svake neprihodujuće izloženosti, ako postoji, pomnožen s primjenjivim faktorom iz stavka 3.;
- (b) zbroj sljedećih stavki pod uvjetom da se odnose na specifičnu neprihodujuću izloženost:
- specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik;
 - dodatnih vrijednosnih usklađenja u skladu s člancima 34. i 105.;
 - ostalih smanjenja regulatornog kapitala;
 - za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom prema pristupu zasnovanom na internim rejting sustavima, absolutne vrijednosti iznosa odbijenih na temelju članka 36. stavka 1. točke (d) koji se odnose na neprihodujuće izloženosti, pri čemu je absolutna vrijednost pripisiva svakoj neprihodujućoj izloženosti utvrđena tako da se iznosi odbijeni na temelju članka 36. stavka 1. točke (d) pomnože s udjelom iznosa očekivanog gubitka za neprihodujuću izloženost u ukupnom iznosu očekivanog gubitka za izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obveza ili nisu u tom statusu, ovisno o tome što je primjenjivo.

Osigurani dio neprihodujuće izloženosti dio je takve izloženosti koji je obuhvaćen materijalnom kreditnom zaštitom ili nematerijalnom kreditnom zaštitom u skladu s glavom II. poglavljima 3. i 4.

Neosigurani dio neprihodujuće izloženosti odgovara razlici, ako postoji, između vrijednosti izloženosti iz članka 47.a stavka 1. i osiguranog dijela izloženosti, ako postoji.

2. Za potrebe stavka 1. točke (a) podtočke i. primjenjuju se sljedeći faktori:

- (a) 0,35 za neosigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od jedne do dvije godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (b) 0,28 za neosigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od jedne do dvije godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (c) 1 za neosigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje od prvog dana druge godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (d) 0,8 za neosigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje od prvog dana druge godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;

3. Za potrebe stavka 1. točke (a) podtočke ii. primjenjuju se sljedeći faktori:

- (a) 0,05 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od jedne do dvije godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (b) 0,04 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od jedne do dvije godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (c) 0,1 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od dvije do tri godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (d) 0,08 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od dvije do tri godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (e) 0,175 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od tri do četiri godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (f) 0,14 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od tri do četiri godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (g) 0,275 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od četiri do pet godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (h) 0,22 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od četiri do pet godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
- (i) 0,4 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od pet do šest godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;

- (j) 0,32 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od pet do šest godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
 - (k) 0,55 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od šest do sedam godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
 - (l) 0,44 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od šest do sedam godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
 - (m) 0,75 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od sedam do osam godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
 - (n) 0,6 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje u razdoblju od sedam do osam godina nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
 - (o) 1 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje od prvog dana osme godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
 - (p) 0,8 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje od prvog dana osme godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, ako dužnik manje od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu;
4. Za potrebe utvrđivanja faktora iz stavaka 2. i 3. koji se primjenjuje na osigurani ili neosigurani dio izloženosti primjenjuju se sljedeća pravila:
- (a) ako je izloženost klasificirana kao neprihodujuća iz drugih razloga, a ne zato što je dospjela više od 90 dana, i kasnije postane dospjela više od 90 dana, od dana kad je dospjela više od 90 dana tretira se kao da je dospjela više od 90 dana na datum kada je klasificirana kao neprihodujuća;
 - (b) izloženost koja je klasificirana kao neprihodujuća zato što je dospjela više od 90 dana tretira se kao takva dok se ne prestane klasificirati kao neprihodujuća u skladu s člankom 47.a stavcima 4. i 6., neovisno o dužnikovoj otplati dospjelih iznosa;
 - (c) izloženost koja je klasificirana kao neprihodujuća zato što je dospjela više od 90 dana i na koju se kasnije primjenjuju mjere restrukturiranja i dalje se tretira kao dospjela više od 90 dana;
 - (d) izloženost koja je dospjela više od 90 dana utvrđuje se u skladu s člankom 178.
5. EBA ocjenjuje niz metoda koje se primjenjuju za vrednovanje osiguranih neprihodujućih izloženosti i može izraditi smjernice za određivanje zajedničke metodologije, uključujući moguće minimalne zahtjeve za ponovno vrednovanje u smislu rokova i *ad hoc* metoda, za bonitetno vrednovanje prihvatljivih oblika materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, posebno u pogledu pretpostavki koje se odnose na njihov povrat i izvršivost.
- Te se smjernice izdaju u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(3) U članku 111. stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Vrijednost izloženosti stavke imovine čini njezina računovodstvena vrijednost preostala nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik, dodatnih vrijednosnih usklađenja u skladu s člancima 34. i 105., iznosa odbijenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m) i ostalih smanjenja regulatornog kapitala povezanih sa stavkom imovine. Vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke navedene u Prilogu I. čini sljedeći postotak njezine nominalne vrijednosti nakon umanjenja za specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik i iznosa odbijenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m);”;

(4) Članak 127. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Neosiguranom dijelu bilo koje stavke kada je dužnik u skladu s člankom 178. u statusu neispunjavanja obveza ili, u slučaju izloženosti prema stanovništvu, neosiguranom dijelu bilo kojeg kreditnog instrumenta u statusu neispunjavanja obveza u skladu s člankom 178., dodjeljuje se sljedeći ponder rizika:

- (a) 150 % kada je zbroj specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik i iznosa odbijenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m) manji od 20 % neosiguranog dijela vrijednosti izloženosti, ako ti specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik i odbici nisu primjenjeni;
- (b) 100 % kada zbroj specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik i iznosa odbijenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m) nije manji od 20 % neosiguranog dijela vrijednosti izloženosti, ako ti specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik i odbici nisu primjenjeni.”;

(5) Članak 159. zamjenjuje se sljedećim:

*„Članak 159.
Tretman iznosa očekivanoga gubitka*

Institucije su dužne oduzeti iznose očekivanoga gubitka izračunate u skladu s člankom 158. stavcima 5., 6. i 10. od općih i specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik i dodatnih vrijednosnih usklađenja u skladu s člancima 34. i 110. i ostalim smanjenjima regulatornog kapitala koja se odnose na te izloženosti, osim odbitaka u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m). Diskont vezan uz bilančne izloženosti otkupljene u statusu neispunjavanja obveza u skladu s člankom 166. stavkom 1. tretira se na isti način kao specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik. Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik u vezi s izloženostima sa statusom neispunjavanja obveza ne smiju se upotrebljavati za pokriće iznosa očekivanoga gubitka iz ostalih izloženosti. Iznosi očekivanoga gubitka za sekuritizirane izloženosti te opći i specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik koji se odnose na te izloženosti nisu uključeni u taj izračun.”;

(6) U članku 178. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema instituciji, njezinom matičnom društву ili bilo kojem od njezinih društava kćeri. Nadležna tijela mogu zamijeniti 90 dana sa 180 dana za izloženosti koje su osigurane stambenom nekretninom ili poslovnom nekretninom MSP-a iz kategorije izloženosti prema stanovništvu, kao i izloženosti prema subjektima javnog sektora. Zamjena sa 180 dana ne primjenjuje se za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m) ili članka 127.”;

(7) Umeće se sljedeći članak 469.a:

„Članak 469.a

Odstupanje od odbitaka od stavki redovnog osnovnog kapitala za neprihodujuće izloženosti

Odstupajući od članka 36. stavka 1. točke (m) institucije nisu dužne odbiti od stavki redovnog osnovnog kapitala primjenjivi iznos nedostatnog pokrića za neprihodujuće izloženosti ako je izloženost nastala prije 14. ožujka 2018.

Ako institucija izmijeni uvjete izloženosti koja je nastala prije 14. ožujka 2018. tako da poveća izloženost institucije prema dužniku, smatra se da je izloženost nastala na dan kad se izmjena primjenjuje i za nju prestaje vrijediti odstupanje iz prvog podstavka.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*